

Податкова консультація

Державна податкова служба України розглянула звернення щодо особливостей визначення та порядку коригування податкових зобов'язань з ПДВ та, керуючись статтею 52 розділу II Податкового кодексу України (далі - ПКУ), повідомляє.

Як зазначено у зверненні, платником протягом лютого 2020 року було складено та зареєстровано в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі - ЄРПН) податкові накладні на постачання товарно-матеріальних цінностей торговій фірмі.

Проте, невстановлені особи, які діяли під виглядом представників торгової фірми, заволоділи товарно-матеріальними цінностями, чим підприємству було завдано збитків на значну суму.

Про вчинення злочину Заявник повідомив правоохоронні органи Харківської області, якими порушено кримінальне провадження, в рамках якого Заявника визнано потерпілою особою.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються нормами ПКУ (пункт 1.1 статті 1 розділу I ПКУ).

При цьому пунктом 44.1 статті 44 розділу II ПКУ визначено, що для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, регістрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Правові основи оподаткування ПДВ встановлено розділом V та підрозділом 2 розділу XX ПКУ.

Щодо визначення податкових зобов'язань з ПДВ при постачанні продукції

Згідно з підпунктами «а» і «б» пункту 185.1 статті 185 розділу V ПКУ об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких відповідно до статті 186 розділу V ПКУ розташоване на митній території України.

Під постачанням товарів розуміється будь-яка передача права на розпоряджання товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду (підпункт 14.1.191 пункту 14.1 статті 14 розділу I ПКУ).

Правила формування податкових зобов'язань з ПДВ регулюються статтями 187 і 201 розділу V ПКУ.

Відповідно до пункту 187.1 статті 187 розділу V ПКУ датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на банківський рахунок платника податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг за готівку - дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої - дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів - дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

Згідно з пунктами 201.1, 201.7 і 201.10 статті 201 розділу V ПКУ при здійсненні операцій з постачання товарів/послуг на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, кваліфікованого електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її ЄРПН) у встановлений ПКУ термін.

Таким чином, дії платника щодо визначення податкових зобов'язань з ПДВ при постачанні продукції відповідають нормам чинного законодавства.

Щодо можливості за зазначених вище обставин скласти розрахунки коригування до податкових накладних на постачання товарів підприємству

Щодо можливості за зазначених вище обставин скласти розрахунки коригування до податкових накладних на постачання товарів підприємству, з яким фактично господарських відносин Заявник не мав, то пунктом 192.1 статті 192 розділу V ПКУ визначено, що якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеного в порядку, встановленому для податкових накладних, та зареєстрованого в ЄРПН.

Розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка складена на отримувача - платника податку, підлягає реєстрації в ЄРПН:

постачальником (продавцем) товарів/послуг, якщо передбачається збільшення суми компенсації їх вартості на користь такого постачальника або якщо коригування кількісних та вартісних показників у підсумку не змінює суми компенсації;

отримувачем (покупцем) товарів/послуг, якщо передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, для чого постачальник надсилає складений розрахунок коригування отримувачу.

Згідно з пунктом 192.1 статті 192 розділу V ПКУ у випадку виправлення помилок, допущених при складанні податкової накладної, у тому числі не пов'язаних із зміною суми компенсації вартості товарів/послуг, складається розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної (далі – розрахунок коригування).

Таким чином, статтею 192 розділу V ПКУ не передбачено окремої підстави для складання розрахунку коригування до податкової накладної, зареєстрованої в ЄРПН, в тому числі у зв'язку з настанням обставин, викладених у зверненні.

Крім цього, повідомляємо, що відповідно до статей 15 та 16 Цивільного кодексу України юридична або фізична особа має право на захист свого цивільного права або інтересу у разі його порушення, невизнання або оспорування.

Зокрема, такі особи мають право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

Відповідно до пункту 52.2 статті 52 розділу II ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.